

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΖΩΗΣ
ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ
& ΔΙΑΣΩΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ

PROJECT

ΔΕΙΦΟΡΙΑ, ΤΕΧΝΗ
& ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Χ. Μαζέας

www.ekedisy.gr

info@ekedisy.gr

Τίτλος Σεναρίου

Αειφορία, τέχνη και περιβάλλον

Δημιουργός

Μουσείο Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης του Εθνικού Κέντρου Έρευνας και Διάσωσης
Σχολικού Υλικού

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Τριπόδων 23, Πλάκα, Αθήνα

E-mail: info@ekedisy.gr

Δικτυακός τόπος: <http://www.ekedisy.gr/>

blog: <http://ekedisy.blogspot.com/>

Βαθμίδα Εκπαίδευσης / Τάξεις στις οποίες θα το εφαρμόσατε

Βαθμίδα εκπαίδευσης στην οποία αφορά η Διδακτική Πρακτική:

Πρωτοβάθμια X

Δευτεροβάθμια X

Τάξη ή τάξεις στις οποίες εφαρμόζεται: Δ, Ε, ΣΤ Δημοτικού, Γυμνάσιο

Σκοπός & Στόχοι

Γενικός Σκοπός

Ο Σκοπός του Σεναρίου είναι να ενισχύσει εκπαιδευτικούς και μαθητές να ασχοληθούν ενεργά με την Τέχνη και να ανακαλύψουν πώς αυτή συνδέεται με το περιβάλλον και την αειφορία.

Η επαφή των μαθητών με τους τρόπους έκφρασης και τις τεχνικές μεγάλων Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών θα τους βοηθήσει να ερευνήσουν έργα τέχνης που όχι μόνο έχουν ως θέμα το περιβάλλον αλλά που πολλές φορές αποτελούνται από την ίδια τη φύση και είναι ενταγμένα μέσα σε αυτή.

Παραδοσιακές μορφές τέχνης όπως η τοπιογραφία, αλλά και σύγχρονες μορφές τέχνης όπως η Τέχνη της Γης (Land Art) και η Φτωχή Τέχνη (Arte Povera) προβάλουν αξίες που σχετίζονται με την αειφόρο ανάπτυξη. Έτσι, η τέχνη γίνεται αφορμή για τους μαθητές να αντλήσουν ιδέες και να ευαισθητοποιηθούν απέναντι σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον.

Στόχοι

Να διευρύνουν τις γνώσεις τους σε θέματα τέχνης και αειφορίας

Να ανακαλύψουν 'πώς η τέχνη μπορεί να συνδέεται με το περιβάλλον.

Να ανακαλύψουν τρόπους και τεχνικές έκφρασης.

Να ερευνήσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές ανάμεσα σε διαφορετικές μορφές έκφρασης.

Να γνωρίσουν μεγάλους καλλιτέχνες.

Να συμμετέχουν ενεργητικά στη διαδικασία της μάθησης.

Να εμπλακούν εποικοδομητικά στη διαδικασία του Project.

Να εκφράζουν τις σκέψεις τους και τα συναισθήματά τους με προφορικό και γραπτό λόγο.

Να εκφραστούν δημιουργικά μέσω διαφορετικών διαθεματικών δραστηριοτήτων.

Να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με τους συμμαθητές τους για τη δημιουργία έργου.

Να αναγνωρίσουν τη σημασία και την αξία της συνεργασίας και της αλληλεγγύης.

Εκτιμώμενη διάρκεια

Διάρκεια: Το Σενάριο μπορεί να εξελιχθεί από μια διδακτική ώρα με τη διενέργεια μιας ή δύο δραστηριοτήτων έως μια εβδομάδα, ένα μήνα ή και ολόκληρο το σχολικό έτος (Εκπαιδευτικό Σενάριο).

Γενική Περιγραφή Διδακτικής Πρακτικής

Διαδραστικό σενάριο

Το σενάριο όλο μπορεί να βρεθεί και σε διαδραστική μορφή και να υλοποιηθεί και εξ αποστάσεως. Στη διαδραστική του μορφή ακολουθείτε τα χρώματα. Τα εικονίδια αντιστοιχούν στις προτεινόμενες δραστηριότητες. Δείτε το [ΕΔΩ](#)

Προτεινόμενες δραστηριότητες

Η σειρά των δράσεων είναι ενδεικτική. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει να υλοποιήσει τις δράσεις με όποια σειρά ταιριάζει στον προγραμματισμό του και να επιλέξει ανάλογα με την ηλικία και το δυναμικό της τάξης.

→ Δράση 1^η: Η φύση μέσα από την τέχνη

Συζητάμε πώς η φύση μπορεί να εμπνεύσει τους καλλιτέχνες να δημιουργήσουν.

Μπορούμε να μιλήσουμε συγκεκριμένα για το ελληνικό τοπίο και τα χαρακτηριστικά του.

Εξηγούμε στα παιδιά τον όρο «**τοπιογραφία**».

Πληροφορίες μπορείτε να δείτε [ΕΔΩ](#)

Βλέπουμε το βίντεο:

Η φύση μέσα από την τέχνη: Πώς απεικόνισαν τη φύση μεγάλοι Έλληνες ζωγράφοι [ΕΔΩ](#)
στο οποίο εμπεριέχονται και ερωτήματα που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε για τους πίνακες του βίντεο ή για άλλους της επιλογής σας.

Ποια είναι τα συναισθήματά τους;

Τι τους έκανε εντύπωση;

Ποια χρώματα κυριαρχούν σε κάθε έργο;

Τι τίτλο θα έδιναν στα έργα;

Τι εποχή πιστεύουν ότι απεικονίζει ο κάθε πίνακας;

Αν μπορούσαν να τοποθετήσουν τον εαυτό τους μέσα σε ένα πίνακα ποιος θα ήταν αυτός; Τι θα έβλεπαν και τι θα άκουγαν γύρω τους;

Ξεφυλλίζουμε τον κατάλογο της έκθεσης «**Έλληνες τοπιογράφοι**» από την Εθνική Πινακοθήκη [ΕΔΩ](#)

Δημιουργούμε τη **δική μας τοπιογραφία**: Οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν ένα αγαπημένο τους τοπίο και να το φωτογραφίσουν ή να το αναζητήσουν στο διαδίκτυο. Στην συνέχεια μπορούν να προσπαθήσουν να το αποδώσουν ζωγραφικά με το δικό τους τρόπο. Εναλλακτικά μπορούν να τυπώσουν τη φωτογραφία και να επέμβουν από πάνω προσθέτοντας τα δικά τους στοιχεία ή χρώματα.

Φύλλο εργασίας «Συνέχισε τον πίνακα του Κωνσταντίνου Μαλέα»: [ΕΔΩ](#)

Επισκεπτόμαστε διαδικτυακά την Εθνική Πινακοθήκη, διαβάζουμε πληροφορίες και βλέπουμε **έργα του Κωνσταντίνου Μαλέα** [ΕΔΩ](#)

→ **Δράση 2^η: Όταν η ίδια η φύση γίνεται τέχνη**

Προβολή παρουσίασης «Τέχνη και Περιβάλλον» [ΕΔΩ](#)

Τέχνη και Περιβάλλον

Συζητάμε με τους μαθητές πώς μπορεί η ίδια η φύση να γίνει έργο τέχνης.

Διερευνούμε τα έργα των καλλιτεχνών που είδαμε στην παρουσίαση.

Τι σχέση μπορεί να έχουν με τις αξίες της Αειφόρου Ανάπτυξης;

Αναρωτιόμαστε τι σχέση μπορεί να έχει η Τέχνη με την ανακύκλωση; Μπορούν τα σκουπίδια μας να μεταμορφωθούν σε έργα τέχνης;

Εξηγούμε στους μαθητές τους όρους:

«Τέχνη της Γης» (Land Art):

Στα τέλη της δεκαετίας του 60 εμφανίστηκε ως αντίδραση στον βιομηχανικό πολιτισμό. Όπως υποδηλώνει και ο όρος η ίδια η γη, η φύση χρησιμοποιείται ως υλικό. Ο καλλιτέχνης δημιουργεί μέσα σε αυτή με τα στοιχεία που αυτή παρέχει – χώμα, πέτρα, νερό κλπ και το καλλιτεχνικό αποτέλεσμα είναι μια βιωματική επαφή με τη γη.

Τα έργα (earthworks) είναι συχνά γιγάντια και κατασκευασμένα για ένα συγκεκριμένο τόπο συνήθως βρίσκονται εκτεθειμένα στις δυνάμεις της φθοράς. Έτσι ο θεατής το μόνο που μπορεί να δει είναι η καταγραφή τους μέσα από φωτογραφίες ή βίντεο.

«Φτωχή Τέχνη» (Arte Povera):

Καλλιτεχνικό κίνημα που εμφανίζεται στην Ιταλία τη δεκαετία του '60 και έρχεται να αντιπαρατεθεί σε άλλα κινήματα που υπάρχουν εκείνη την εποχή (κυρίως στην Pop art (Αμερική) και στη βιομηχανία, την τυποποίηση και τον σύγχρονο πολιτισμό. Τα υλικά της είναι ευτελή, ασήμαντα και απλά όπως πέτρα, άμμος, ξύλο, παλαιές εφημερίδες, τσουβάλια, πηλός και μεταμορφώνονται σε έργα τέχνης και αντικείμενα με αισθητική και πνευματική σημασία.

Διαβάζουμε πληροφορίες για την Arte Povera [ΕΔΩ](#)

Θέμα για συζήτηση:

Πώς η Τέχνη μπορεί να μας βοηθήσει να επαναπροσδιορίσουμε τη σχέση μας με το περιβάλλον;

Δραστηριότητα:

Ψάξε και βρες υλικά από τη φύση (ξύλα, πέτρες, φύλλα κ.α.) και προσπάθησε να φτιάξεις μία δική σου σύνθεση. Σκέψου τι μήνυμα θα ήθελες να περάσεις μέσα από το έργο σου.

Βλέπουμε βίντεο για καλλιτέχνες που δημιουργούν έργα στη φύση:

- Christo and Jeanne-Claude: <https://vimeo.com/xtojc>
- Earth-Room, Walter De-Maria <https://www.youtube.com/watch?v=RLbkPBm61gY>
- Robert Smithson, Spiral Jetty <https://www.youtube.com/watch?v=vrbNsHs7ptE>
- Andy Goldsworthy – Land Art <https://www.youtube.com/watch?v=FPDH8yCnlk0>
- James Turrell <https://youtu.be/BuJpDXkMz8?t=118>

Φύλλο εργασίας: «Συνέντευξη από έναν καλλιτέχνη» [ΕΔΩ](#)

Φύλλο εργασίας: «Δώσε ένα δικό σου τίτλο για κάθε έργο» [ΕΔΩ](#)

Ψηφιακό παιχνίδι: <https://learningapps.org/watch?v=po74syv2c21>

→ **Δράση 3^η: Είναι η τέχνη πάντα “όμορφη”;**

Αναρωτιόμαστε αν ένα έργο τέχνης πρέπει να απεικονίζει απαραίτητα κάτι “όμορφο”. Βλέπουμε μερικά από τα έργα του Ανδρέα Λόλη όπου δημιουργεί γλυπτά από μάρμαρο όμοια με πραγματικά αντικείμενα, τα οποία όμως απεικονίζουν διαφορετικά θέματα από αυτά που έχουμε συνηθίσει να βλέπουμε.

Εφήμερα αντικείμενα που μπορεί κάποιος να συναντήσει στην καθημερινότητά του όπως σακούλες σκουπιδιών, χαρτόκουτα και πεταμένα αντικείμενα.

- <https://thebreedersystem.com/activity/andreas-lolis-at-the-58th-venice-biennial/>
- <https://thebreedersystem.com/activity/andreas-lolis-neon-city-project-2018/>

Ενδεικτικά ερωτήματα:

Τι σας έκανε εντύπωση;

Γιατί ο καλλιτέχνης επέλεξε ένα τέτοιο θέμα;

Τι συναισθήματα σας προκαλούν τα έργα αυτά;

Τι μήνυμα μπορεί να ήθελε να μεταφέρει μέσα από τα γλυπτά του;

**ΜΟΥΣΕΙΟ
ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΖΩΗΣ
ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ
& ΔΙΑΣΩΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

